

Jäv



VÄSTERÅS STAD

# Allmänt om jäv

Strängare regler i nämnderna än i fullmäktige

Viktigt att man avdramatiserar jävssituationer

Försiktighetsprincipen



# Vad är/innebär jäv?

Om en jävig person deltar i handläggningen av ett ärende tillkommer beslutet i felaktig ordning.

Om du är jävig får du därför inte alls delta i handläggningen (utredning, beredning, föredragning och beslutsfattande).

Finns undantag om nämnden annars inte är beslutsför

# 5 grunder för jäv

- Sak-, intresse-, och släktskapsjäv
  - Om ärendet angår den förtroendevalda eller om utgången kan förväntas medföra synnerligen nytta eller skada för den förtroendevalde eller någon närstående till denne. Gäller make, sambo, barn, syskon, eller annan närstående. Ett allmänintresse innebär inte jäv.
- Ställföreträdarjäv
  - Förvaltare, god man, firmatecknare. OBS, specialregel för kommunala bolag och stiftelser
- Tillsynsjäv
  - Ej delta i handläggning av tillsyn över kommunal verksamhet som man är knuten till.
- Ombudsjäv
  - Fört talan eller mot ersättning biträtt någon i en sak som sedan handläggs av nämnden.
- Delikatessjäv
  - Det i övrigt finns någon särskild omständighet som är ägnad att rubba förtroendet för hans eller hennes opartiskhet i ärendet.

# Utveckling delikatessjäv

- Ska vara något påtagligt som gör att förtroendet rubbas. Exempelvis:
  - Styrelseledamot i en organisation som berörs av ärendet (undantag för kommunala bolag)
  - Uppenbar vän/ovän med någon som omfattas av ärendet
  - Är anställd eller lyder under den som ärendet berör
  - Ekonomiskt förhållande till den som ärendet berör
- Den som handlägger ett ärende hos en nämnd ska inte heller anses jävig enbart på grund av att han eller hon tidigare har deltagit i handläggningen av ärendet hos en annan nämnd.
  - Liknar s.k. tvåinstansjäv
  - Finns inte någon särskild paragraf om tvåinstansjäv
  - Tidigare bundit sig vid en viss ståndpunkt i samma fråga?
  - Kan vara olämpligt att sitta i flera nämnder samtidigt

# Undantag

Inte jäv om det är uppenbart att frågan om opartiskhet saknar betydelse

Handlar om rent administrativa åtgärder som till exempel diarieföring, renskrivning och kopiering.



# Kommunala bolag och stiftelser

Om ett ärende hos en nämnd berör ett aktiebolag där kommunen eller regionen äger minst hälften av aktierna eller en stiftelse där kommunen eller regionen utser minst hälften av styrelseledamöterna, ska den som handlägger ärendet inte anses jävig enligt 28 § 2 eller 5 enbart på grund av att han eller hon är ställföreträdare för bolaget eller stiftelsen eller på något annat sätt är knuten dit. Detta gäller inte när en nämnd handlägger ärenden som avser myndighetsutövning mot enskilda.

# Hur hanterar vi jäv?

Den som känner till en omständighet som kan antas utgöra jäv mot honom eller henne ska självmant uppge det.

Det går att anmäla jäv till ordföranden före eller på sammanträdet.

Om frågan om jäv uppkommit mot någon som inte själv anser sig jävig måste dock nämnden fatta beslut i frågan om jäv. Den som frågan gäller får då inte delta i prövningen av jävsfrågan, om nämnden är beslutsför utan denne.